

Гражданинът е свободен, защото е информиран

/ есе за конкурс на Районен съд – Девин /

Какво означава думата “гражданин”? Първото определение за гражданин дават Дени Дидро и Жан Ленор д’ Аламбер. Според тях гражданинът е част от свободно общество, в което споделя своите права и получава защита срещу нарушаването им. За тази цел гражданинът трябва да бъде информиран и осведомен за случващото се в обществото и света своевременно. Защо казваме, че един гражданин е свободен, когато е информиран?

В едно общество за реда в него гражданинът получава информация относно своите права и свободи по надлежния ред най-често първоначално чрез образователната система, а в последствие и от други органи на реда при необходимост. Всеки един човек трябва да знае своите граници и докъде се простира неговата свобода на мисъл и действие. Ако не сме информирани относно тези неща, ние много бързо можем да се лишим от свободата си, като нарушим своите или чуждите права и да пристъпим своите граници и закона. Важно е да бъдем информирани, за да има хармония, ред и справедливост в обществото и в държавата, в общността към която принадлежим според социалната си роля заемана към дадения момента в нея.

Нека насочим вниманието си към нашата държава. Да си информиран действително означава да бъдеш свободен. Българския гражданин има право свободно да изразява своето мнение и да участва в политическата система на страната. Разбира се, както във всяка друга страна, и в нашата родина един непълнолетен гражданин няма същите права като на един пълнолетен. Но това в никакъв случай не означава, че той е по-малко свободен от другите. Аз, като непълнолетен гражданин, бих казала, че съм свободна, защото съм информирана относно моите естествени и социални права, които ми се полагат по право към настоящия момент.

Свободата в едно общество може да се разглежда в различни аспекти. Първия, с който го свързвам аз, е да бъдеш осведомен за това, какви са правата на гражданина. Замисляли ли сте се как би изглеждало едно общество, ако никой от нас не беше запознат с това? Аз бих казала, че щеше да настъпи огромен хаос. Никой нямаше да може да определи границата на своите действия и всеки един от

нас щеше да се чувства несигурен. Съответно нямаше да има никаква свобода за нито един от нас. Чувството за несигурност можем да го свържем с някакъв затвор. Щяхме да се чувстваме като в клетка. Няма нищо по-лошо и по-тежко за човешката психика от това да бъде в клетка, да си объркан и да не знаеш, какво трябва да правиш и към кого да се обърнеш за съвет и помощ при необходимост.

Още от ранна възраст ни казват “да учим, за да сполучим!”. Ние много често си задаваме въпроса “Защо уча това, като няма да ми трябва в живота?”. Но това не е така. Всяко изучено нещо намира приложение по някакъв начин в нашия живот, дори и да не е веднага. Така е и с науката Право и произтичащото от него правосъдие. Без да се осъзнаваме, тя ни трябва в нашето ежедневие. Това е един от аспектите на свободата. Тя ни дава сигурна основа, за да търсим и отстояваме нашите права. За да може един гражданин да защитава своята позиция и своите права, той се нуждае от необходимата информация. Няма как да защитиш нещо, без да знаеш как да го направиш. В случай, че нашите права бъдат нарушени, ние трябва да знаем към кого и към коя институция да се обърнем за помощ, след което дадената институция да ни възвърне нашата вяра и сигурност в закона и нея. Нека не забравяме, че точно за това са създадени тези институции – да ни подадат ръка, когато е необходимо. Ако можехме без помощ да се справим в такива моменти, тези институции нямаше да имат никакъв смисъл и изобщо нямаше да съществуват.

Да си информиран и да бъдеш свободен са неща, които са тясно свързани. В едно общество всеки един от нас трябва да знае какви са неговите права и свободи, неговите задължения и отговорности, които следват от това. Както очакваме нашите права да не биват нарушавани, така трябва и ние да не нарушаваме правата на останалите граждани. Трябва да проявяваме добронамереност, разбиране и толерантност към всеки друг различен от нас. Това е смисъла на свободата в моя живот.

Айджан Ахмедова Велиева

Област Смолян, Община –Девин, гр. Девин

Средно училище „Христо Ботев“-гр.Девин, клас: XI „а“